

Hvidbog for nyt regulativ til Lilleå

Udkast til regulativ for Lilleå har været i offentlig høring i perioden 5. marts til den 30. april 2024. Center for Plan & Miljø har modtaget i alt 1 høringsvar i høringsperioden. Denne hvidbog indeholder høringsvaret. Center for Plan og Miljø har redigeret i brevene, men ingen budskaber er fjernet eller ændret. Det fulde høringsvar er vedhæftet som bilag.

Indsigelse/bemærkninger	Center for Plan & Miljø's bemærkninger og indstilling til Byrådet (Markeret med FED tekst.)
Modtaget den: 30. april 2024 Indsendt af: Danmarks Naturfredningsforening, afd. Faxe (DN)	
Administrative bestemmelser Formuleringen, "Lilleå er et offentligt vandløb, foreslår vi præciseret til "Lilleå er fra Krageborgvej til udløb et offentligt vandløb" og hermed må efterfølgende sætning lyde "Det betyder, at vandløbet på denne strækning udelukkende vedligeholdes af Faxe Kommune selvom vandløbet forsat er ejet af de forskellige bredejere." Vandløbspleje Vi hæfter os ved, at der i det eksisterende regulativ (de generelle bestemmelser) står at, "grødeskæringen skal foretages med le. Kun hvor særlige forhold, f.eks. blød bund eller stor vanddybde betinger det, må der foretages maskinel skæring". hvilket er udeladt i udkastet til nyt regulativ. Optrækning af stivstænglet vegetation finder i øvrigt bedst sted i juni måned, altså udenfor den foreslåede grønbeskæringstermin. Muligvis bør der tilføjes en selvstændig termin for denne aktivitet.	Administrative bestemmelser Det fremgår af punkt 2.1.3 at Lilleå først er offentligt fra Krageborgvej, men dette skriver vi igen under 3. afsnit 'administrative bestemmelser', så der ikke er nogen tvivl. Vandløbspleje Når det nye regulativ ikke specificerer grønbeskæringsmetoden, så giver det vandløbsmyndigheden en større bevægelighed til at vælge mellem forskellige metoder. Lilleå er målsat i vandområdeplanerne, og derfor må et skift i vandløbsplejen ikke forringe Dansk Vandløbs Plante Indeks (DVPI), og dette skal vandløbsmyndigheden altid tage hensyn til, hvis et metodeskift ønskes. Hvis le skrives om eneste metode, ville der ikke være mulighed for at forsøge med optræk af stivstænglet vegetation.

Tilsyn med vandløbet

Vi hæfter os ved, at der i redegørelsen for regulativudkastet på side 14 står, "... at bredejere og andre til enhver tid kan anmode kommunen om et tilsyn.", hvilket i regulativudkastet er reduceret til udelukkende at være bredejere.

I Ringsted Kommune, hvor regulativerne for Ringsted Å netop har været i høring bliver der i regulativudkastet skelnet mellem faste tilsyn og mulighed for besigtigelse. Om besigtigelsen står der følgende: Bredejere, vandløbslaug, interesseorganisationer eller andre med interesse for vandløbet, og som ønsker at besigtige strækninger af vandløbet, kan træffe aftale herom med vandløbsmyndigheden.

Danmarks Naturfredningsforening i Faxe vil opfordre til, at de samme muligheder indføres i regulativet for Lilleå - og de kommende nye regulativer i Faxe Kommune. En sådan tilføjelse vil styrke muligheden for større åbenhed generelt, og være til gavn, både for interesser omkring vandafledning, og interesser omkring miljø.

En særskilt termin på optræk med rødder med pincetmetoden kan være en god idé, da dette bedst gøres midt på sommeren, hvor planten har vokset sig stærk, men endnu ikke er blevet så porøs, at den knækker ved optræk.

Tilsyn med vandløbet

Faxe Kommune kan ikke bemyndige adgang til private arealer langs vandløb til interesseorganisationer og andre interesserede i et tilsyn. Vi har derfor været opmærksom på, at vi i regulativet ikke giver en uberettiget forventning om, at alle med ønske om et tilsyn har adgangsret til vandløbet.

Vi vil gerne imødekomme den åbenhed, som DN efterspørger. Det er dog vigtigt for os at pointere, at kommunen ikke kan bemyndige en færdselsret til disse personer, og det skal derfor selv indhentes hos den bredejer, hvor tilsynet skal foregå.

Det betyder følgende ændringer:

Under afsnit 3 (punkt 3.0.1) ændres sætningen som foreslået af DN.

Der tilføjes en særskilt bestemmelse for optræk af grøde i punkt 6.2.2

Afsnit 8 ændres, så der i underpunkt 8.0.4 indsættes 'interesseorganisationer eller andre med interesse for vandløbet' samtidig med en tilføjelse om, at disse skal indhente færdselsret hos bredejer.

Faxe Kommunes egne ændringer og redaktionelle tilpasninger

Underpunkter

Der er indsat underpunkter gennem hele regulativet, for nemmere at kunne henvise til de forskellige bestemmelser fremover.

Sidetal

Sidetal er indsat.

Til afsnit 2 Beskrivelse af vandløbet

Afsnit 2.2 Karakteristika og typologi

Punkt 5 under afsnittet slettes, da vandområdeplan 2 (2015-2021) og input til næste generations vandområdeplaner ikke længere er relevant i det vandområdeplan 2022-2027 er vedtaget.

Afsnit 2.3 Miljømål og tilstand

Tilrettet så det kun omhandler den offentlige del af vandløbet

Der er indsat et skema informationer om aktuelle tilstande for alle måleparametre til vurdering af økologisk tilstand.

Afsnit 2.5 Åbeskyttelseslinjen

Formulering under afsnittet er ændret for bedre læsevenlighed.

Til afsnit 4 om beskrivelse af vandløbet

Afsnit 4.4 Hegn

I underpunkt 2 og 3 (nuværende 4.4.2 og 4.4.3) er 'flytbare hegn' ændret til hegn.

Til afsnit 6 om vandløbspleje

Afsnit 6.2 Selektiv skæring af stivstænglet vegetation og 6.4 strømrende (nu afsnit 6.1)

De to afsnit er skrevet sammen til et nyt punkt 6.1. Enkelte sætninger er slettet eller omskrevet for at strømline teksten og gøre den mere læsevenlig, men redigeringen ændrer ikke på metoden.

Afsnit 6.3 Grødeskæringstermin (nu afsnit 6.2)

Punkt 1 under afsnittet er rykket til afsnit 6.1 som punkt 6.1.9.

I afsnittet henvises der ikke længere alene til regulativets datatabeller for grønnskæringsperiode, men dette angives nu også under punkt 6.2.1.

Afsnit 6.3 Kantskæring

Afsnittet ændres, så Lilleå kantskæres på de nederste 230 meter. På denne strækning vokser en tæt bevoksning af tagrør, som kaster meget skygge over vandløbet.

Efter regulativets høringsperiode har DCE udgivet en ny rapport: 'Slutrapport: Evidensbaseret og omkostningseffektiv grønnskæring i små danske vandløb 2019-2023', som er baseret på forsøg i vandløbstyper, der er sammenlignelige med vandløb i Faxe Kommune. En af rapportens delkonklusioner er, at kantskæring har en positiv effekt på vandløbet planter og at kantskæring kan være med til at forhøje tilstanden af Dansk VandløbsPlante Indeks og dermed vejen mod målopfyldelse jf. vandområdeplanerne. Dette er ny evidens om, at kantskæring kan have en positiv effekt på vandløbsplanter, og afledt heraf og på fisk og vandløbssmådyr, og derfor vil vi gerne arbejde mere målrettet med kantskæring, hvor dette kan være relevant.

Afsnit 6.5 Aflejring og oprensning

Punkt 5 og 6 om kontrol af vandføringsevne flyttet til afsnit 7 'Kontrol af vandføring'

Væltede træer etc.: punkt 6.9.3 om fjernelse af træer tilføjes. Punktet er en kopi af punkt 3 under afsnit 4.4 om bredejerforhold, og er således ikke en ny ændring i forhold til høringsmaterialet. Punktet gentages her, da vandløbsentreprenørerne primært kigger under afsnit 6 for retningslinjer om vedligeholdelse og ikke under 'Bredejerforhold'.

Bilag – hørings svar

Hørings svar til udkast til regulativ for Lilleå

Danmarks Naturfredningsforening i Faxe vil indledningsvis rose udkastet for at reducere omfanget af grødeskæring, samt at have fokus på fjernelse af stivstænglet vegetation ved optrækning. En metode, der på sigt vil kunne reducere grødeskæringsbehovet yderligere. Dette er et vigtigt skridt i forhold til målsætningen om god økologisk tilstand for Lilleå.

Derudover har vi følgende bemærkninger:

3. Administrative bestemmelser.

Formuleringen, ”Lilleå er et offentligt vandløb, foreslår vi præciseret til ”Lilleå er fra Krageborgvej til udløb et offentligt vandløb” og hermed må efterfølgende sætning lyde ”Det betyder, at vandløbet på denne strækning udelukkende vedligeholdes af Faxe Kommune selvom vandløbet forsat er ejet af de forskellige bredejere.”

3.3 Vandløbspleje.

Vi hæfter os ved, at der i det eksisterende regulativ (de generelle bestemmelser) står at, ”grødeskæringen skal foretages med le. Kun hvor særlige forhold, f.eks. blød bund eller stor vanddybde betinger det, må der foretages maskinel skæring”. hvilket er udeladt i udkastet til nyt regulativ. Om end Lilleå på mange strækninger ikke har grødeskæringsbehov, samt at de fysiske forhold – såvel som kravet om en strømrendeskæring svarende til en 1/3 af bundbredden - vanskeliggør en eventuel skæring med mejekurv, så skaber den manglende præcisering af grødeskæringsmetoden bekymring. En mulig strømrendeskæring med mejekurv må betragtes som en entydig forringelse i forhold til de miljømæssige mål.

Optrækning af stivstænglet vegetation finder i øvrigt bedst sted i juni måned, altså udenfor den foreslåede grødeskæringstermin. Muligvis bør der tilføjes en selvstændig termin for denne aktivitet.

5.2 Tilsyn med vandløbet.

Vi hæfter os ved, at der i redegørelsen for regulativudkastet på side 14 står, ”... at bredejere og andre til enhver tid kan anmode kommunen om et tilsyn.”, hvilket i regulativudkastet er reduceret til udelukkende at være bredejere. I Ringsted Kommune, hvor regulativerne for Ringsted Å netop har været i høring bliver der i regulativudkastet skelnet mellem faste tilsyn og mulighed for besigtigelse. Om besigtigelsen står der følgende:

15.2 Besigtigelse. Bredejere, vandløbslaug, interesseorganisationer eller andre med interesse for vandløbet, og som ønsker at besigtige strækninger af vandløbet, kan træffe aftale herom med vandløbsmyndigheden. Formål og strækning for besigtigelse oplyses til vandløbsmyndigheden.

Danmarks Naturfredningsforening i Faxe vil opfordre til, at de samme muligheder indføres i regulativet for Lilleå - og de kommende nye regulativer i Faxe Kommune. En sådan tilføjelse vil styrke muligheden for større åbenhed generelt, og være til gavn, både for interesser omkring vandafledning, og interesser omkring miljø.